

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr

**Μήνυμα του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Νίκου Φίλη,
για την εορτή των τριών Ιεραρχών#**

Οι σχολικές εορτές και όλες γενικά οι επέτειοι, με την κατ' έτος επανάληψή τους, κινδυνεύουν να απογυμνωθούν από κάθε περιεχόμενο και να γίνουν μια κούφια εθιμοτυπία. Αν θέλουμε να αποφύγουμε τον κίνδυνο αυτό, πρέπει να αναζητούμε εντατικά, κάθε φορά, το νόημά τους για μας σήμερα. Ποια μπορεί λοιπόν να είναι η σημασία για τους σημερινούς Έλληνες μαθητές, φοιτητές και δασκάλους όλων των βαθμίδων η μνήμη τριών Ιεραρχών του 4^{ου} αιώνα; Ως μικρή συμβολή σε αυτή τη διερώτηση, σας προτείνω τρία σημεία:

1) Οι τρεις εορταζόμενοι άγιοι της Εκκλησίας είχαν όλοι τους, σε διαφορετικό βαθμό ο καθένας, βαθιά αγάπη για τα ελληνικά γράμματα, γνώριζαν σε βάθος και πλάτος την ελληνική παιδεία, διέθεταν εκπληκτική ελληνομάθεια. Δεν αρκέστηκαν στην μελέτη της Βίβλου και των ιερών γραμμάτων, αλλά σπούδασαν με σεβασμό και αυτό με το οποίο διαφωνούσαν, την θύραθεν γραμματεία. Οι δύο από αυτούς, ο Μέγας Βασίλειος και ο Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός, υπήρξαν συμφοιτητές στην ειδωλολατρική Αθήνα, την πιο φημισμένη τότε πανεπιστημιούπολη του κόσμου, ο τρίτος σπούδασε στην Αντιόχεια. Είχαν και οι τρεις εθνικούς δασκάλους. Αναζήτησαν τη γνώση και την αλήθεια με ανοιχτότητα, χωρίς αποκλεισμούς και περιορισμούς. Ο Βασίλειος θα αναδείξει τη σημασία της ελληνικής παιδείας, με απλό και νηφάλιο τρόπο, στη γνωστή μικρή πραγματεία του *Προς τους νέους όπως αν εξ ελληνικών ωφελοίντο λόγων.*

2) Μολονότι και οι τρεις Ιεράρχες είχαν αναχωρητική και μοναχική διάθεση, θα αναλάβουν δράση, όταν κληθούν να το κάνουν. Δεν θα κλειστούν στο κελί τους, αλλά θα δώσουν, στον δημόσιο χώρο, μάχες για την αλήθεια και τη δικαιοσύνη, από πολύ υψηλές μάλιστα θέσεις ευθύνης. Θα ασκήσουν τα δημόσια καθήκοντά τους με ευθύνη, πνεύμα διακονίας, θάρρος και παρρησία, γεγονός που θα οδηγήσει, ως γνωστόν, τον Ιωάννη Χρυσόστομο σε ανοιχτή σύγκρουση με την αυτοκρατορική εξουσία και συνακόλουθα στην εξορία.

3) Και οι τρεις Ιεράρχες, ο Μέγας Βασίλειος περισσότερο από όλους, είχαν τεράστιο φιλανθρωπικό έργο. Έδωσαν αγώνες υπέρ των φτωχών και των αδυνάτων. Ο καινός άνθρωπος του Ευαγγελίου ήταν για αυτούς απερίφραστα ο φιλάλληλος άνθρωπος, ο άνθρωπος της έμπρακτης και έμπονης αγάπης για τον αναγκεμένο συνάνθρωπο. Δεν διαχώρισαν ποτέ την πίστη στο Θεό από την έγνοια για τον φτωχό και τον ξένο. Οι τρεις Ιεράρχες ωστόσο προχώρησαν ένα βήμα παραπέρα εν προκειμένω: δίδαξαν (και έκαναν οι ίδιοι πράξη στη ζωή τους) ότι όποιος νοιάζεται τους φτωχούς δεν μπορεί να είναι ο ίδιος σωρευτής πλούτου. Ο φιλόπτωχος πρέπει να επιλέγει την πτωχεία και για τον εαυτό του, αρκούμενος στα χρειαζούμενα για τη ζωή, χωρίς περιττές πολυτέλειες.

**Ο Υπουργός Παιδείας,
Έρευνας και Θρησκευμάτων**

Νίκος Φίλης